

Radnja se događa u Hrvatskoj i širem virtualnom prostoru.

Vrijeme: šira sadašnjost. Nešto kao historijski prezent.

> **START**

Mrak.

Svjetlo samo na Maju.

MAJA (*publici*): Kako izgledam?

Nezadovoljna je.

MAJA (*publici*): Kako izgledam?

Nesigurna je.

MAJA: Jesam smršavila?

Čeka reakciju.

MAJA: Ja ne vidim svoje tijelo. Vi ga vidite?

Čeka. Kao da je dobila neku potvrdu.

MAJA (*iskreno*): Ne znam što vam se sviđa na meni.
Nemam pojma. Što je to?

Čeka.

MAJA: Jesam li smršavila?

Svjetlo na stejdž.

Scena je trg. Trgom se muvaju radnici (scenski). Nešto tegle, nešto rastežu, donose alat... Ništa ne govore. Na sred scene je malo postolje; stepenicu-dvije iznad razine "trga". Na postolju je mala fontana, a na stepenicama

LONG PLAY

/ Lomplej /

ROBERT PERIŠIĆ

sjede srednjoškolci. S desne strane dva dečka (KEŠ i CUPKO). S lijeve mladić i djevojka (HAMBI i MAJA). Povremeno se ljube.

KEŠ: Jebate, je me zavidalo...

CUPKO: Pusti me, čoviče, ne vidin govorit...

KEŠ: Koliko još do početka, a... Šta kaže Kasio?

CUPKO (*pogleda na sat*): Ima još vremena...

KEŠ: Isto bi mogli krenit...

HAMBI (*Maji, nakon poljupca*): Volim te.

MAJA: I ja tebe.

HAMBI (*razmišlja*): Šta ćemo sad?

MAJA (*usput*): Ne znam. (*ponovi njegov ton*): Šta ćemo sad? Već smo se ševili. Šta ćemo sad?

HAMBI (*podigne obrve, glupa faca*): Nemam pojma.

MAJA (*želi da on kaže nešto*): Ti si muško.

HAMBI (*defanzivno*): Da.

MAJA: Ma, dobro, nema veze.

HAMBI (*cmokne je*): Stvarno te volim, Majo. Je l' to prerano?

MAJA: Kako prerano?

HAMBI: Pa, šta ja znam... (*prema publici*): Prerano.

MAJA: Pa hodamo već mjesec dana!

HAMBI: E. Misliš da je to dugo?

MAJA: Pa, dugo je!

HAMBI: Onda, ako je to dugo, koliko ćemo još hodat!?

MAJA (*povrijeđeno*): Ne znam.

Dok oni to govore, radnici se penju na postolje

i demontiraju fontanu. Na početku im ide, a potom zapne. Onda je razbijaju velikim čekićima.

KEŠ (*okrene se radnicima*): To, macon je razbij... Tako! Oće ona nas zajebavat!?

CUPKO *umire od smijeha. Previja se drugirano.*

Radnici završavaju i odnose ostatke fontane sa scene.

CUPKO i KEŠ (*vade [nedefinirane] navijačke šalove, uzdižu ih i kreću se scenom [prema izlasku], pjevajući*): Ne, ne, ne, nikadaaa, nek ne bude dan, neka bude noć...

Odlaze.

Radnici dolaze, tegle nešto teško, neki spomenik. HAMBI i MAJA ustaju i gledaju sa strane.

Na postolju nasred scene radnici postavljaju spomenik konjaniku (konj i jahač) u prirodnoj veličini. Konjanik je u srednjovjekovnom oklopu.

HAMBI i MAJA se ljube. Stilizirana scena rastanka, kao balet.

HAMBI: Majo... srce moje malo...

MAJA: Ja ne slutim smisla žalosnih soneta...

HAMBI: Čempresi pred kućom duhu tvom su meta...

MAJA: Što bi reko A Ge Matoš...

Ljube se dugo. Long play.

HAMBI: Stvarno moraš ić?

MAJA (*gleda na sat*): Je, sudbina tako je htjela...

HAMBI: Majo, teška vremena dolaze.

MAJA (*gleda u nebesa i širi ruke*): Je, dolaze vremena teška. Teška, najteža. Dolaze neki narodi iza Karpata...

HAMBI: Nemoj zabavati se?

MAJA (*zagledana u zrak kao proročica*): Majke mi! Dolaze ko budale... Eno ih, baš se parkiraju.

HAMBI: A, u pičku!

MAJA: Sori, ja stvarno moram doma...

HAMBI (*uz poljubac*): Aj, bok!

MAJA (*maše mu odlazeći, romantično, s ljubavlju*): Bok! Ljubavi moja... Bok!... (*osjećajno*): Čuvaj se dragi...

HAMBI (*sa suzama u očima*): Hoću...

MAJA (*odlazeći sa scene*): Bok!

7 Ode.

HAMBI (*za sebe, zabrinuto*): Možda se više nikad nećemo vidjet...

Patetična stanka.

HAMBI: Čovjek nikad ne zna što donosi život. Ako se zaljubiš na početku komada onda ćeš u trećem činu puknut. Ništa mi se to ne sviđa... (*trgne se iz patetične meditacije, publici*): Osim toga, vi pojma nemate tko sam ja. Ne, ne, ja se nisam trebao roditi ovdje. Ne, ne, ja ne bih trebao biti ovdje. Ja bih trebao biti u Americi. Je, je... U stvari, ja nemam pojma jesam li ja u Americi ili nisam. E, stvarno ne znam. Ponekad mislim da sam u Americi, ponekad ne.

HAMBI *stoji sam na sceni. Pogleda gore, kao da promatra nebo iznad sebe.*

No, odozgo se spušta željezni kavez. Spušta se točno na HAMBIIJA.

On stoji i pravi neke grimase, glupo.

Kad kavez legne na tlo, HAMBI je unutra.

Dolazi CIRKUSANT. On ima bijele rukavice i bič u ruci, kao za kroćenje lavova, pa s njime nešto petlja.

CIRKUSANT (*publici, glasom onih najavljiivača boks mečeva*): Ooouuu... Oooouuu... This is the Maaaaan... This is The Survivor... Pogledajte ovog Čovjeka... Imam čast da vam predstavim Čovjeka... Ovo je Čovjek Koji Ne Zna – Da Li Živi U Americi Ili Ne!!! (*pauza, on zadovoljno plješće*): Ovo je Čovjek Koji Ne Zna Da Li Živi U Americi Ili Ne!!!... Yes! Tražili smo tog Čovjeka! Tražili smo takvog Čovjeka! Tražili smo ga – (*prstom u publiku*): jer ste VI to tražili – pa smo mi tražili – pa smo mi i vi... mi i vi... (*zuri, potom se počne tući po glavi*): Daj nauči taj tekst! Daj, nauči jednom taj tekst! Tekst, tekst! Osnova svega je tekst! Jebeš Ameriku, lako je reć, bez teksta ne moš prnut... Nemoš bez teksta, u svijet! (*šaptačici, koja se ne vidi*): Što je tražio? Tko je tražio?

ŠAPTAČICA (*koja se ne vidi*): Traže ga.

CIRKUSANT: Koga? (*pokaže na Hambija*): Njega?

ŠAPTAČICA (*pokaže se na trenutak*): Dobili smo informacije da njega traže. Ne bi vjerovao, al hoće njega. Izgleda da je on popularan.

CIRKUSANT: Nevjerojatno... Po kojem je

to kurčevom sistemu on popularan, a ja nisam popularan?! Po kojem!?

ŠAPTAČICA: On vodi po svim anketama.

CIRKUSANT: Molim?

ŠAPTAČICA: Naručili smo istraživanje... Na stratificiranom uzorku od tisuću ljudi... On uvjerljivo vodi. On je glavni. Šta je, tu je.

CIRKUSANT, odustaje, resignirano, pravi pokret prema Hambiju, kao, "evo vam ga". Potom odlazi sa scene, vrteći glavom.

HAMBI (*sjedi u kavezu, držeći se za rešetke iznutra kao majmun, počinje grozničavo, kao da hvata svoju šansu za slavu*): Ja sam Hambi. Hambi is my name. Hambi! Kad sam kao mali došo u grad, morao sam samom sebi dati nadimak. Je, takav je bio život. Ulica, kuiš. Pa sam si dao nadimak Hambi. Jer, jebiga, to sam najviše volio. Iako mi nismo imali Mekdonalc... Jebiga... A oni u Beogradu su imali Mekdonalc, čovječe, jeboti, pa kud baš njima Mekdonalc, kaj su oni bolji... Kuiš, bilo mi je fakat krivo.

Na scenu ulazi OTAC noseći stolicu. Hoda pognut, gotovo u sjedećem položaju, a stolicu nosi ispod dupeta. Sjeda blizu Hambija.

OTAC: O čemu ti to govoriš?

HAMBI: Što tata? (*publici:*) Ovo je moj tata...

Otac mrko klimne publici.

OTAC: O čemu ti to govoriš?

HAMBI: Pa, evo, tata, ja tu malo lamentiram...

OTAC: Jes ti to frajer? Jes ti to frajer, majke ti!? Jes ti to protiv države? Protiv ovoga danas!? Protiv socijalizma, bog te... Ma... Je l ti znaš da sam ja u partiji!?

Silazi sa stolice, liježe na pod i lupa glavom o pozornicu.

OTAC (*lupajući glavom*): Je l očeš da svi najebemo?!

Onesvijesti se i ostane ležati.

Hambi zuri, ustane, otvori vrata na kavezu (ispostavi se da je to lako, a Hambi se nakratko tome začudi), čučne kraj njega... gurka ga.

8

HAMBI (*bez osobite zabrinutosti*): Ej, stari, ne-moj glumit...

U tom trenutku konjanik (vitez) sa spomenika oživi i skoči s konja. Priskoči do Hambijeva oca koji leži i probode ga sabljom.

HAMBI (*skoči, histerično*): Oca si mi ubio?! Oca si mi ubio!

VITEZ se postavi napadački, Hambi ustukne. Stanka...

VITEZ (*nakon što oba pošute; počinje gotovo mrljajući*): O lijepa, o draga, o slatka slabodo, / dar u kom sva blaga višnji nam bog je do... (*sad već uzneseno, uživajući u ritmu*

jezika:) uzročē istini od naše slave, / uresu jedini od ove Dubrave... (tu mu se, nakon zblanutog oklijevanja, priključuje i HAMBİ:.) Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti!

Pogledaju se i zastanu, potom ponovno...

VITEZ i HAMBİ: Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti... Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti... Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti...

Ponavljaju to dok traju slijedeće radnje: Vitez kreće prema skulpturi konja i udara je sabljom.

Udara bjesomučno. Potom ruši konja na tlo.

9 HAMBİ uzima očevu stolicu i razbija je o pod. Otac polako ustaje i prihvaća tekst.

SVI: Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti... Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti...

OTAC naročito uživa u tekstu. Umire od ljepote recitirajući.

Scenski radnici donose još stvari pogodnih za devastaciju. To traje. VITEZ, HAMBİ i OTAC funkcioniraju kao onaj kamion što melje otpad... U podlozi je zvuk tog kamiona.

Nakon mnogo razbijenih stvari, jedan radnik donosi lubanju i predaje je HAMBİJU. On je uzima i gleda. Scena je hamletovska. Nastupa tišina.

HAMBİ drži lubanju u klasičnoj hamletovskoj pozi: uzvišeno, zapitano...

HAMBİ, držeći lubanju, krene da će nešto zaustiti, ali stane.

Krene da će nešto zaustiti, ali... kao da je ostao bez glasa.

Krene, stiliziranim hamletovskim pokretom, kazati nešto bitno, ali zastane. Na tren tako stoji, a onda baci lubanju o tlo i ona se lako razbije (od gipsa je).

Ostatke izgaze dok ne nastane prah.

Šutnja.

OTAC: Sva srebra, sva zlata...

OTAC I VITEZ: Svi ljudski životi...

SVI: Ne mogu bit plata tvoj čistoj ljepoti!

Dolazi ZBOR (može biti sastavljen od radnika) i pjeva (visoko, moćno; mogu i ženski glasovi na playback):

O lijepa, o draga, o slatka slobodo, / dar u kom sva blaga višnji nam bog je do, / uzročē istini od naše slave, / uresu jedini od ove Dubrave...

Kakva god bila izvedba (uživo ili playback) ZBOR prekida pjesmu naglo, tehnički, kao kad se uključi STOP.

Dolazi debeli ČOVJEČULJAK.

Nosi putnu torbu. Odjeven je poput turista. Obazire se po sceni.

SVI koji su na sceni otprije izvode neku vrstu baleta; koreografija je bez riječi. Proplamsaji stiliziranog nasilja i ljubavi. Patetične scene velikih gesti. I, povrh svega, dosada. To traje za vrijeme čovječuljkova nastupa.

On je uspuhan. Teško diše, kako se čini, zbog zdravstvenih problema i vrućine.

ČOVJEČULJAK (*vadi iz torbe šiltericu na kojoj je srce sa strelicom, i stavlja je na glavu*): Ja... govoriš hrvatski dobro... i serbski isto tako, tako-tako... Razumem... Bosnički all together skupo... zajedno, još bolje kontaš... Mene gramatika grešim, ali okej, dobro... Duša od čovjek, mene zove ovdje... Čudim, uvek čudim ovaj narodi... Sve razumem, sve mi jasno rječi... Drugo čudiš, kako promatraš... Zato uvijek mene vodim na observ (*motri okolo*). Ne, ne mešati, ja samo observ. Samo gledaš tamo... (*vadi iz torbe dalekozor i kroz njega gleda publiku*)... Radiš, iako ne... To misija... (*spušta dalekozor*) Danas ne popularno, znam, ali moraš, nemaš drugu... takav poso.

Dolazi još jedan odeblji tip (SLADOLEDAR) s bijelom kapom i dalekozorom. Promatra kroz dalekozor SRCE-ČOVJEČULJKA. Prilazi mu. Nakon pomnog promatranja, spušta dalekozor. Oni se rukuju.

SLADOLEDAR (*brzo, uzbuđeno*): Kakva je plata?

SRCE-ČOVJEČULJAK (*brzo*): He, he... Sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu bit plata...

SLADOLEDAR: Ne, ozbiljno.

Umorno skidaju kape i stavljaju ih u torbe. Dalekozori ostaju visiti na prsima. Ostali se glumci polako, za vrijeme idućih replika, povlače sa scene. Bilo bi dobro i da se popnu nekamo gore. Ili da neko vrijeme, ako je tehnički moguće, lete zrakom, malo kao anđeli,

malo kao avioni. Hambu ubrzo nestaje s vidika. U pozadini pojavljuje se ROMSKA OBITELJ, spuno male DJECE. Oni prebiru po otpadu i vremenom sve odnose. Rade i šute.

ČOVJEČULJAK: Ozbiljno. Kažem ženi: svi ljudski životi ne mogu biti plata tvoj čistoj ljepoti... To uvijek kažem njoj. Plata mala.

SLADOLEDAR (*brzo, uzbuđeno*): A šta se traži?

ČOVJEČULJAK: Najviše se traže grudi Cindy Crawford.

SLADOLEDAR (*napeto*): Di?

ČOVJEČULJAK: A, nos od Sharon Stone, usne Ume Thrumana... (*značajno*) Ljudi najčešće traže da im pojedini dijelovi tijela izgledaju poput onih koje imaju filmske zvijezde! Zato moram da radim tu.

SLADOLEDAR: Ju a kiding?... (*patetično, historijski*) Oh maj gad, žena bi se prije našminkala, mejk ap... To su vremena bila... Džizas... a sad će ti doć i nećeš točno znati je li Cindy Crawford ili Sharon Stone.

ČOVJEČULJAK (*hladno*): A, ti recimo, imaš usne Micka Jaggera.

SLADOLEDAR: Kako misliš?

CIGO (*iz pozadine; nitko ga ne sluša*): Ako šta treba, ako treba da se... Ako šta treba, mi recikliramo...

Konobar (odjeven po modi iz društvenog sektora) donosi ČOVJEČULJKU i SLADOLEDARU po kavu; samo šalica, bez tanjurića; oni stoje i čekaju.

Oni mu predaju dalekozore i nadalje divane. Izlaze iz svojih prijašnjih gesti/uloga i razgovoraju kao dva domaća lika (LUZER 1 i LUZER 2).

LUZER 1 (potiše): Mislim, muškarci najviše traže usne Micka Jaggera... I guzicu Richarda Gere-a.

LUZER 2 (pogleda mu dupe): Nemoj srat?

LUZER 1: Da, jebiga, opet smo totalno demode.

LUZER 2 (oslanja se na zid, ima ležeran stav, kao za šankom): Pa, što fali mojoj guzici?

CIGO (iz pozadine; nitko ga ne sluša): Mi recikliramo...

LUZER 1 (prilazi Luzeru 2, gleda): Bezveze je. Demode.

LUZER 2 (brzo, uzbuđeno): Čekaj, ti hoćeš reć... Sad bi ja trebao skupljati lovu...

LUZER 1: Kuiš, to ti je sad kao obnova garderobe.

LUZER 2: Misliš, ono, kao... (LUZER 1 klima glavom) Ma, nema šanse...

LUZER 1: Jesi siguran?

LUZER 2 (brzo): Sto posto.

CIGO (iz pozadine; nitko ga ne sluša): Ako šta treba...

LUZER 1 (Luzeru 2): Dobro, a recimo, ako ti frend pokloni za rođendan guzicu Richarda Gere-a? Ne možeš ga odbiti.

LUZER 2: Dobro, pusti sad to, nego jesi ti pratio ovu dramu?

LUZER 1 (nakon zbunjene stanke): Misliš ovu dramu oko nagrade?

LUZER 2: Da, tu!

LUZER 1: Ne, nisam stigo. Bio sam u Istočnom Timoru.

LUZER 2: E, pa vidiš, drago mi je što imam tu čast da ti prvi priopćim. Ti si dobio nagradu!

Čestita mu. Ovaj je neobično sretan. Ne može doći k sebi. Hvata se za glavu, grudi... Suze na očima i t. sl...

CIGO (izlazi naprijed): Mi recikliramo... Sve... Mi smo, tako da kažem, ekologija... Mi čistimo... Ali šta ćeš... (opravdavajući se.) Deca su mi malo prljava... Nema vode, nema kupaone... I nezgodno je...

Scena je sad uglavnom očišćena od otpada. Romska obitelj se povlači sa scene, osim CIGE.

CIGO (u povjerenju; publici; pokazujući na onu dvojicu): Čija je ovo policija?

Tajac. Po reakciji LUZERA 1 i LUZERA 2 dade se shvatiti da oni zaista jesu nekakvi policajci (odsad ih tako i imenujemo: POLICAJAC 1 i POLICAJAC 2)... Žirkaju okolo. Međutim, oni – takva je konvencija – ne vide CIGU...

CIGO se povlači u ugao, da bi se pritajio i promatrao.

Svjetlo slabije.

Odnekud odozgo pada mačka (ne mora biti živa; može i zvučni efekt).

POLICAJAC 1 (nakon napetog zirkanja): To je samo mačka.

CIGO sjeda u ugao i vadi pljosku iz džepa jakne. Cuga. Potom pali cigaretu.

Za to vrijeme ona dvojica nastavljaju spiku.

POLICAJAC 2: Ne, ne mogu vjerovati. Ja sam dobio?

POLICAJAC 1: Ti! Ti, čovječe, ti!

POLICAJAC 2 (*kroz suze*): Čovječe, to je subdina... Nešto mi je govorilo...

U tom trenutku scenom projuri tip u invalidskim kolicima na motorni pogon (može i zvučni efekt).

POLICAJAC 1: Šta je ovo?

POLICAJAC 2: Što god bilo, vozi prebrzo...

Ponovno se pojavljuje tip u invalidskim kolicima na motorni pogon. Juri pozornicom. Vozi ukруг oko policajaca koji zblenuto gledaju.

Pada zastor.

Iza zastora ponovno izlaze kolica, na proscenij. U jednom trenutku kolica dođu do zida na rubu scene (ili lagano udare), no vozač hoće naprijed.

Dolazi JOŠ JEDAN u kolicima. Ima bocu u njedrima.

Ovaj se ubrzo ustane iz kolica i tetura. Žovemo ga PIJANAC 2.

Dolazi do onog prvog (on je PIJANAC 1), pomaže mu ustati iz kolica. Ovaj ustaje.

Svaki s bocom u ruci, zagrljeni, teturaju i pjevaju.

PIJANAC 1 i PIJANAC 2 (*teturajući, pjevaju*): Šta će nama šoferima kuća, kad je naša kuća...

S visoko podignutim flašama zastanu kao zaleđeni.

Onda opet krenu naprijed, kao na popravni.

PIJANAC 1 i PIJANAC 2 (*teturajući, pjevaju*):

Šta će nama šoferima kuća! Aj, šta će nama šoferima kuća, kad je naša kuća...

S visoko podignutim flašama zastanu kao zaleđeni.

Krenu na drugi popravni.

PIJANAC 1 i PIJANAC 2 (*teturajući, urlaju*):

Šta će nama šoferima kuća... Aj, šta će nama šoferima kuća, kad je naša kuća...

S visoko podignutim flašama zastanu kao zaleđeni. Potom svaki naginje svoju flašu, piju du-go. Potom rukavom obrišu usta i zauste...

12

PIJANAC 1 (*promuklo*): ... U tranzitu.

PIJANAC 2 (*blentavo, ponovi*): ... U tranzitu.

Pijanac 1, nasmiješi se Pijancu 2, izade iz zagrljaja, potapše ga po ramenu i krene prema izlazu sa scene.

PIJANAC 2: Di ćeš?

PIJANAC 1 (*izlazeći, s uzdahom*): U Europu.

PIJANAC 2: Aha!

Pijanac 2 krene u istom pravcu, ali uzpuno više teturanja nego Pijanac 1. Padne na sceni. Pridiže se, ali mu ne uspijeva. Potom kreće četveronoške.

PIJANAC 2 (četvoronoške, urla dok se kreće po sceni): Aj, šta će nama šoferima kuća...

Tu se ponovno diže zastor.

U dubini scene, još uvijek u mraku, naziru se, s desne strane, trosjed i stolić za kavu (kao u dnevnom boravku), ispred je televizor. Na lijevoj strani pozornice je radni stol s kompjuterom (kao u radnoj sobi). To je skica "kuće". Na trosjedu, u mraku, netko sjedi.

PIJANAC 2 (četvoronoške, blago ulazi u prostor "kuće", urla): Aj, šta će nama šoferima kuća... Aj, aj, aj... (stišava se, ulazi u ritam iz refrena pjesme "Oči boje meda" Ekatarine Velike, može uz blago pojavljivanje glazbe:) Aj, aj, aj, aj, aaj... (malo se strese, još uvijek četveronoške, govornim tonom:) Aj... Aj spik ingliš. (ustaje se žustro na noge, publici:) Du ju spik?

Tu se baca na krevet.

On je odsad HAMBİ (Pijanca 2 i Hambija igra isti glumac).

Pale se svjetla što osvijetljavaju dubinu pozornice, tamo gdje je namještaj. Vidi se da na trosjedu sjedi srednjovječan muškarac.

HAMBİJU *prilazi srednjovječna, popunjena žena, koja nosi u svakoj ruci po jednu vrećicu. Žena je njegova Mama.*

MAMA (ostavlja vrećice i popravlja mu zgužvanu, prljavu odjeću; panično): Hambi, dite moje! Ajme meni, jesi tako bija vanka?

HAMBİ (više publici, nego njoj): Jes... Bat, it voz rejning.

MAMA (dodaje mu vrećice): Nu, kupila san ti nešto na pazaru. Aj provaj!

HAMBİ *vadi odjeću iz vrećica. Razgledava je i krene u "svoju sobu": tamo gdje je radni stol s kompjuterom. Presvlači se u novo.*

HAMBİ (govori, patetično): Nisam oduševljen što sam baš ja ja. Nisam oduševljen svojim identitetom... Kao ni otiskom prsta. Pogotovo u teška, mamurna jutra. Nisam zadovoljan glavom. Otvaram oči misleći: o, opet ja, sve, sve se nastavlja...

Tišina (cca. minuta šutnje).

Majka sjeda na trosjed do muškarca, pred televizor (ne vidimo što je na ekranu). Muškarac je OTAC.

Pogledaju se.

OTAC: Ta djeca nisu normalna.

MAMA: Aha.

OTAC: Ma, jučer sam bio... Bio sam jučer, znaš... Nije bitno... Nego: gledao sam jedan film. Neki sramotni.

MAMA: Dobro, reci: pornić.

OTAC: Je, baš taj. I... Nemoš vjerovat! Šta ta djeca rade, mislim, ti mladi, to stvarno nemoš vjerovat...

MAMA: Je, ti pornići su nevjerojatni... Nevjerojatni! Ja mislim da je sve to izmišljeno... To je sve gluma.

OTAC: Ali, šta ta mladež... radi!

MAMA (slaže se): Ne znam, imaju li oni roditelje?

OTAC: Ja mislim da nemaju!

Uto zazvoni zvono na vratima.

Glavom na scenu proviruje TURIST.

TURIST: Vi imate slobodne sobe, habenzi cimer fraj?

MAMA (*sjedeći*): Je... Ali kako smo mi jadni, kakvu plaću imamo... (*ustaje se i kreće prema vratima*;) Ovo malo što se zaradi... To je ništa... To ti ode začas... (*dolazi do Turista, koji još proviruje samo glavom*) Ovako se ne da živit, ovo je teška patetika. A lako je vama na Zapadu, vi imate para, ee...

TURIST: Ja sam jugo-švabo.

MAMA: Nema više Juge.

TURIST: Onda samo Švabo.

MAMA *ga značajno pogleda.*

TURIST: Računajte na nas kao da smo u punom sastavu... Habenzi cimer fraj?

MAMA (*na njemačkom*): Ja.

TURIST: Da, ti!

MAMA: Naturlih.

Vodi ga na prazni dio pozornice, blizu publike.

TURIST *nosi rasklopivu ležaljku. Gleda preko ruba scene kao da gleda u more.*

TURIST: Šene, šene, gut... Veri najš!

MAMA: Čekaj, to je engleski!

TURIST: So vot? Vaj not?... Ajm fri men!

(*pobjednički podigne stisnutu šaku; zadovoljno*;) Ajm tjurist!

Rasklapa ležaljku, legne na nju i stavlja sunčane naočale.

U međuvremenu otac ustaje, dolazi na sred pozornice i iz futrole pod jaknom vadi pištolj. Pristanja ga na sljepoočnicu i drži prst na okidaču.

OTAC: Moram, moram vas upozoriti na propast tradicionalnih vrijednosti! Na nepoštivanje autoriteta i nered! U životu više nema sreće! Nema uzora! Nema heroja! Nema reda!

Potom se ustrijeli. Prije nego što padne, uredno stavi pištolj natrag u futrolu. Tek potom se izurne na pod, mrtvački.

HAMBI (*proviruje iz svoje sobe*): Šta, stari se ponovno ubio?

MAMA: Ma, pusti ga, znaš kakav je. Nego, idem ja malo prileć...

MAMA *legne na trosjed i pokrije se preko glave.*

HAMBI (*izlazi iz sobe; ispovjedno*): Vidiš... zato sam ja otišao od doma. (*prilazi Turistu*;) Kuiš, ponekad se vratim doma, ali ja sam zapravo u Americi...

TURIST (*zabrinuto*): Ja isto, jebomepas!

HAMBI i TURIST *isprva potih, romantično, počinju pjevušiti "Strangers in The Night". Ponašaju se ozbiljno; trudeći se da što više sliče Franku Sinatri.*

S trake se pojavljuju zvuci velegrada (gužva u prometu i sl.), koji se pojačavaju sve dok više ne čujemo njihovo pjevanje. Potom se stišavaju na ambijentalnu normalu.

HAMBI: Ju nou, ven vi đast kam in Nju Jork, aj don nou, vi voz... (*traži riječ*)... litl konfjuzd! Nismo imali pojma di ćemo počet.

TURIST (*Hambiju*): Mislim, fakat, kad do-
đeš u Nju Jork nemaš pojma odakle da
kreneš... po čemu ćeš najbolje skužit
grad.

HAMBI: Sača big taun, ju nou.

*Njih dvojica hodaju po pozornici onako kako bi
hodale dvije budale po New Yorku. Pojavi se još
pokoji "prolaznik". OTAC i dalje leži na po-
zornici. Ako netko naiđe na njega zaobiđe ga,
prekorači ili preskoči, kao kakvu propalicu ili
pijanog beskućnika.*

*Mijenja se atmosfera: TURIST je odsad SAN-
ČO (isti glumac koji je glumio VITEZA).*

HAMBI (*u hodu*): End, ju nou, maj frend
Sančo (*potapše Turista, tj. SANČA*)... On
je... veri gud prsn, ali malo... Krejzi...
15 End, aj don nou, možda malo... Stjupid
(*SANČO ga mrko pogleda*)... Veri litl, ju
nou... I tako, vi voz frst dej in Nju Jork
end, aj don nou, vi voking, end voking,
šetali smo, brate, ko budale, end... on ti
pita svakoga on d strit...

SANČO (*upada, pita "slučajnog prolaznika"*): Tel
mi pliz, vot iz most denderst plejs in Nju
York?

1. PROLAZNIK: Sental Park, ju nou. Det
is veri dendr plejs et najt.

SANČO (*pita drugog prolaznika*): E, reci mi,
molim te, koje je najopasnije mjesto, ov-
dje, u Nju Jorku?

2. PROLAZNIK: Sentral Park. Tamo je
najgore. Don't go der et najt!

HAMBI (*SANČU koji zaustavlja novog prolazni-
ka*): Okej, Central park je noću najopa-
sniji, to je to. Nećemo tamo ići, i zdravo!

SANČO (*nakon dubljeg razmišljanja*): Moramo
ići u Central Park! Tunajt, maj frend!

HAMBI: O, nou.

SANČO: Ou, jes, apsolutli!

HAMBI: O, nou, maj frend.

SANČO: Komplitli jes!

HAMBI: Bat vaj?

SANČO (*iznevirano*): Vi mast gou der, tu si
det most denderest plejs. After det, vi vil
nou evriting, maj frend.

HAMBI: Ne razumijem... no capito.

SANČO (*smireno*): E, stari! Kad vidimo to
najopasnije mjesto, znat ćemo šta može-
mo očekivat na svim drugim mjestima,
kuiš? Treba prvo vidit najgore, poslje će
sve bit laganica...

HAMBI (*zamisljeno, u nevjerici*): Ou, ju fink so?

SANČO (*iznervirano*): Jes! End aftr det vi a fri
tu gou eniver! In evri plejs in Nju Jork,
andrstend?

HAMBI: Ali, jebo ga ti, svi kažu da to je naj-
opasnije mjesto, mislim noću!

SANČO: Dec d point!

*Žvukovi velegrada s trake sasvim nestaju. Suje-
tlo se stišava na razinu prvog sumraka.*

*Vidimo HAMBIJA i SANČA kako donose
neke kutije i sjedaju na njih.*

HAMBI (*kao da se ispričava u ime Sanča*): Aj sed,
hiz litl krejzi gaj, bat his maj frend, ju
nou... (*kad sjednu:*) End, aj don nou, vi
baj tu baks of bier end vi sit in Sentral
Park... (*govori poetično:*) Vi sit der in d
tvajlajt, in d fajf oklok in d aftnun, (*dram-
ski:*) tu vejtt d najt in Sentral Park vič iz
most denderest plejs, ju nou.

HAMBI i SANČO sjede i piju pivo iz limenki. Da ubiju stres, piju dosta brzo. Tu i tamo prođe poneki prolaznik: obiteljski ljudi, džogeri, ljudi u poslovnim odijelima. Poneki od njih baci pogled u njihovu pravcu i neznatno ubrza. HAMBI i SANČO ih gledaju sumnjivo.

SANČO (*potiho*): Gle, kako hodaju...

HAMBI: Aha.

SANČO (*nakon razmišljanja, zapitano*): Baš mi se nešto i ne čine opasni...

HAMBI (*kao da ga tješi, a zapravo uplašeno*): Još nije pao mrak.

Nedaleko od njih prolazi majka koja gura kolicima. Napravi krug oko njih dok govore.

SANČO (*dok otvara novu limenku*): Ko zna šta fura u tim kolicima...

HAMBI (*dok otvara novu limenku*): Kuiš ono, jebote, "kaj fura": pa fura dijete.

SANČO (*napravi prepredenu facu*): "Dijete"... Moš mislit kako fura dijete!

HAMBI: Nego šta?

SANČO (*iznervirano, glasno*): Pa šta je znam! Drogu, jebote! Il mrtvo dijete!

Majka s kolicima, čuvši njegove riječi, brzo nestane sa scene. Svjetlo postaje sve slabije. Oni ubrzano piju. Sva se svjetla polako gase.

HAMBIJEV GLAS: End d darknis kam.

Potom se čuje samo SANČOVO napeto disanje.

HAMBIJEV GLAS: End, vi a vejting.

Vidi se plamen upaljača i potom dva žara.

Čuje se otvaranje limenke i pijenje.

Potom tišina. Potpuni mrak.

HAMBIJEV GLAS (*poetično*): End, aj don nou, vi a vejting veri long end nating happen... (*dramski*:) Bat, vi vejte egejn.

Malo tišine. Potom se iz pozadine scene začuju neki glasovi, kao nekakav smijeh.

SANČOV GLAS (*čujno poskoči, zaurla*): Hu iz der?

Tišina.

HAMBIJEV GLAS (*poetično*): Đasta saj lens kam tu as.

SANČOV GLAS (*doživajući*): Hu iz der? Vi a hir! 16

Tišina.

HAMBIJEV GLAS (*poetično*): End, aj don nou, vi didn hir nating, si nating. Đasta drink a bier end vejte egejn – in d dark... (*informativno*) Vi drink lot of bier end – it bikam veri boring, ju nou.

Tišina.

Na uglu scene pojave s dvije točke svjetla: dva žara cigarete.

SANČOV GLAS (*čujno ustaje, poviče*): Hej, ju, kam hir!

Svjetla od žara cigarete nestanu.

SANČOV GLAS (*zaurla*): Kam hir ju madr-
fakrs! Kam hir tu mi!

Tišina.

SANČOV GLAS (*urla*): Kam hir ju fakin
madr-fakrs!... Kam hir tu mi end maj
frend!... (*očajno:*) Vi vil fak ju!

HAMBIJEV GLAS (*tužno*): Hi voz veri disa-
pointed, ju nou. End, aj don nou, aj
start tu skrim tu...

HAMBIJEV i SANČOV GLAS (*puni bijesa,*
zajedno, čuje se i kako skaču po pozornici): Kam
hir ol ov ju!... Kam hir ju fakin eni-
mals!... Kam hir tu mi end maj frend!...
Kam hir ju fakin monstros of d vrld!...
Kam hir ju evri fakin last uan ov ju!

17

Tišina.

Čuje se kako sjedaju.

SANČOV GLAS (*kao ostavljeno dijete, tiho, goto-
vo jecajući*): Kam hir tu mi...

Čuje se kako jeca netko poražen.
Potom tišina.

HAMBIJEV GLAS: Vi vejt end vejt end ve-
jt, bat hir iz nouan tu si, nouan tu kam,
maj frend.

Kratka stanka. Pojavljuju se dva snopa svjetla.
Ža svakog po jedan, jer oni ne stoje toliko blizu
(oba su na nogama).

SANČO (*ogorčeno, skačući u mjestu, kao da nogama*
želi izudarati zemlju): Ovaj Central park je

ništa! Ovo uopće nije opasno mjesto!

Kratka stanka.

HAMBI (*mrko, zagonetno*): Tko zna... Ja sam
jako... nervozan.

SANČO (*jednako ogorčeno*): Ko je rekao da je
ovo opasno mjesto!? Dis plejs a šit!... Ši-
ti, šiti, šiti, šit!

HAMBI (*mrko*): Mejbi, it iz sam kajnd of
dendř plejs, rili... Znaš, kad sam nervo-
zan... i pijan... moglo bi se reći da po-
stajem opasan.

SANČO (*mrko*): Molim?

HAMBI: ... A ti si još gori.

SANČO (*diže ruke i hoda okolo, u neujerici, više*):
Vot a fak is tis plejs? It sims det vi a d
most dendřst pipl hir!

HAMBI (*mrko*): Mejbi ic tru.

SANČO (*pogleda u nebo i zaviče, u neujerici*): Ali,
ovo je fakin Nju Jork!

HAMBI: Je, ovo je fakin Sentral Park!

SANČO (*pogleda Hambija; krešteći*): End, nau:
vot?

HAMBI (*kiselo, kao da je shvatio nešto što mu se ne*
svida): Kuiš, izgleda da smo mi najopa-
sniji ljudi ovdje... (*osvrne se okolo, s kiselom*
facom:) Kuiš, ono, jebiga, možda smo mi
najopasniji ljudi općenito... (*osvrne se, ki-
selo i pomalo povjerljivo:*) Kuiš, možda smo
mi najgori.

Sva se svjetla ponovno gase. Potpuni mrak. Tišina.
Čekanje.

Svjetlo snažno, na sceni nikoga.

Svjetlo lagano slabi.

Potom na scenu nešto padne, bačeno sa strane.
Nešto sitno, željezno: nekakav šaraf (to se ni ne
vidi, ali se čuje).

Potom na scenu izlazi visok, koščat čovjek ispijena lica, u kišnom mantilu. To je (obavezno) novo lice na sceni.

ON (*počne kao da se obraća publici, no odmah potom se — kao da je nekoga tamo vidio — okrene prema prostoru gdje je šaptač; informativno*): Dogodila mi se prometna nesreća.

Ponaša se kao da nekoga vidi. Iz šaptačkog prostora može se ponešto nejasno i čuti.

ON (*prema šaptaču*): Oprostite, koje je ovdje najbliže mjesto?... Je li ovo put za... (*zbunjeno, kao sam sa sobom*): Koliko je daleko odavde do mjesta....

Hoda po sceni.

ON (*ljutito, uplašeno*): Gdje je kolodvor?

Hoda. Stane.

ON (*kao da se naginje preko pulta*): Rezervirao bih kod vas sobu... Želio bih jednokrevetnu sobu s kupaonicom...

Hoda. Stane.

ON: Je li ovaj stol slobodan?...Hm (*napravi grimasu*)... Račun, molim!... (*nestrpljivo, dovikuje*): Da platim šta smo dužni!

Pipa se po džepovima.

ON: Ukrali su mi... (*uplašeno*): Pomozite mi, molim... (*odlučno*): Pozovite odmah

policiju! (*nastavlja, pomalo ludo*): Treba mi hitno liječnik! Imam kvar na motoru! Dogodila mi se prometna nesreća!

Kao da nekome prilazi i gleda ga u oči.

ON (*ozbiljno*): Možete li... da mi budete svjedok?

Postaje bezvoljan.

ON: Nepodnošljivo je vruće. (*brzo skida mantil i ostaje u kupaćim gaćicama; radoznalo*): Koliko stupnjeva imamo?

Pogleda u nebo.

ON (*dramski*): Izgleda, da će kiše biti. (*nasmiješi se publici, poskoči, djetinje veselo*): Bit će oluja!

18

Uzima mantil s poda, pokriva njime glavu i bježi s pozornice.

Ža vrijeme cijele ove točke nema nikakvih zvučnih efekata.

Na scenu izlazi miješani ZBOR, odjeven u sive uniforme, krojene poput kineskih odijela za radnike, ali s ponekim techno detaljem (recimo, fosforoscentne trake uzduž rukava: jedna puna traka, kao na "Puminim" trenirkama). Neki su raskopčani. Žbor se kreće u strogoj geometrijskoj formaciji, korak po korak. Iza svakog koraka, glumac pravi stanku. Ne koračaju usklađeno, što treba pripisati umoru, iscrpljenosti tijela. Na licima se, pak, umor manje vidi. Ona su ozbiljna i tek blago melankolična.

ZBOR (*nakratko zapjeva; duboko*): ... Po kame-

nju, hercegovaškom (ogledaju se, gledaju prema gore:) ... He... Ja... Ho... (poetično:) He... Ja... Ho...

Žbor se raštrkano rasporedi po sceni, svjetlo slabi. Oni kao da se jedno drugom javljaju iz daljine, kao neki gorštaci.

Jedan kaže: Hee...

Drugi: Jaa...

Treći: Hoo...

Itđ.

Na scenu, kao da bježi od kiše, utrčava onaj čovjek u kupaćim gaćicama (još uvijek mantilom pokriva glavu). Ostali stoje kao zaleđeni.

ON (stane na sred scene; malko podigne mantil s glave; trzne se kao da izdaje povjerljiv nalog): Pozovite odmah policiju! (potom govori brzo, trčkarajući po sceni:) Imam kvar na motoru! (na tren zastane i pogleda zbor:) Da li možete da mi budete svjedok? (nastavlja trčkarati)

ZBOR (ponovno se pokrene, pjeva, duboko, kao u Bilećanki): ... He... Ja... Ho... He... Ja... Ho...

ON diže, pa spušta ruke, utišava ih.

Na pozornicu dva scenografa donose laganu govornicu s mikrofonom.

ON oblači mantil, sređuje frizuru, staje za govornicu, leđima okrenut publici, a licem zboru.

ON: Dame i gospodo... Drugovi i drugariće... (dramatska stanka, podiže prst)... sve je lova. (još značajnije podiže prst:) Lova!

Odjednom jak techno ritam. Žbor se raspušta. Počinju plesati. Svi plešu techno, samo tip u

mantilu pleše twist. No, to mu ne smeta: veseo je. Svjetlo postaje stroboskopsko. Nakon nekog vremena glazba se utišava do ambijentalne, a svjetlo smiruje. Ponetko sjedne na pod, odmara se. Izdvaja se jedna djevojka, ona erotično hoda/pleše po pozornici i pjevuši. Ona je Maja.

MAJA (stane i na mjestu poskoči, uzvikne): Super! (dalje govori; vedro, što ne znači da nije na koki ili ekstaziju:) Ja sam Maja. Odavde sam. Ovo je moje društvo. Nisu oni loši, samo su malo, onak...

OSTALI se ponašaju kao da je redatelj prekinuo scenu na probi. Kao, stali su, više ne glume.

MAJA: Oni su sad svi u Americi. I moj Hambi je u Americi. On se tamo bori protiv... (ne nalazi riječ) Piše mi, često, mejlom. Kaže da je dobro, da je lijepo... Ali isto, kaže, da nije do kraja siguran – je l' stigao.

Mrak (do kraja).

Stanka.

Dva žara od cigareta u mraku.

SANČO (njegov glas): Ko je rekao da je ovo opasno mjesto!? Dis plejs a šit!... Šiti, šiti, šiti, šiti!

Stanka.

HAMBI (glas u mraku): Mejbi, it iz sam kajnd of dendr plejs, rili... Znaš, kad sam nervozan... i pijan... moglo bi se reći da postajem opasan.

SANČO (*mrko*): Molim?

HAMBI: ... A ti si još gori.

Stanka.

SANČO (*hoda okolo, u nevjerici, viče*): Wot a fak is tis plejs? It sims det vi a d most den-đrst pipl hir!

HAMBI (*mrko*): Mejbi ic tru.

SANČO (*pogleda u nebo i zaviče, u nevjerici*): Ali, ovo je fakin Nju Jork!

HAMBI: Je, ovo je fakin Sentral Park!

SANČO (*pogleda Hambija; krešteći*): End, nau: vot?

HAMBI (*kiselo, kao da je shvatio nešto što mu se ne sviđa*): Kuiš, izgleda da smo mi najopasniji ljudi ovdje... (*osvrne se okolo, s kiselom facom*;) Kuiš, ono, jebiga, možda smo mi najopasniji ljudi općenito... (*osvrne se, kiselo i pomalo povjerljivo*;) Kuiš, možda smo mi najgori.

SANČOV GLAS (*viče, režeći*): Fakin kriminals!... Fakin Amerika!... Zašto sam uopće došao ovamo!?!... (*vapeći, nostalgичno*;) Vaj aj liv maj bjutiful kantri!... (*opet borbeno*;) Kam hir end tel mi, ju fakin madrfakrs!

HAMBIJEV GLAS (*razumno, s molbom*): Ej... možda bi se trebali prestati derati... Nitko neće doći... Nema nikoga.

SANČOV GLAS (*ludo, prijeteći*): Kako nema nikoga?!

HAMBIJEV GLAS (*pomirljivo*): Ne znam... Možda da se maknemo na neko mjesto gdje je više svjetla...

Tišina.

U podlozi, udaljeni zvuk helikoptera.

SANČOV GLAS (*promišljeno, hladno*): Nou, aj vil vejt dem.

HAMBIJEV GLAS (*emotivno*): Sančo, maj onli frend... Ne mogu više stajat tu, hladno je, ej, u kurcu je, ova šuma je očajna... Sančo, pliz... Derz nating hir, let vi gou.

Tišina.

HAMBIJEV GLAS (*s molbom, sućutno*): Sančo, aj vil gou alon.

Tišina.

SANČOV GLAS (*hladno*): Ju ken gou.

HAMBIJEV GLAS (*tužno*): Jes, ic tajm tu 20 gou.

Tišina.

SANČOV GLAS (*poetično*): End, aj voz vo-king alon tru dis dark vud... end, aj don nou, aj voz litl sed end lonli... Bat, aut of dis der voz a big vrlđ vič iz vejting for mi... (*stanka*)... End aj gou.

Pauza u mraku.

Zvuk helikoptera u mraku, jedna-dvije minute u mraku.

Pale se snažna svjetla, a na sceni nema ničega.

Zvuk helikoptera prestaje.

Neko vrijeme tako sve stoji.

KRAJ